

LATVIJAS REPUBLIKA
JELGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBA
VILCES PAMATSKOLA

Reģ. Nr. 90009118031, Reģ. Nr. Izglītības iestāžu reģistrā 4512900843, Madaru iela 2, Vilce, Vilces pagasts, Jelgavas novads, LV-3026, Latvija
Tālrunis: 63061085, e-pasts: vilcespsk@jelgavasnovads.lv

APSTIPRINU
Vilces pamatskolas direktore
Z. Reinvalde
01.09.2023. Z. Reinvalde

Jelgavas novada Vilces pagastā

Vilces pamatskolas kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska, emocionāla, seksuāla vai kibervardarbība

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un ar 22.08.2023. MK noteikumu Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”

I. Vispārīgie jautājumi

Kārtība par Vilces pamatskolas (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska, emocionāla, seksuāla vardarbība vai kibervardarbība pret izglītojamo, konflikti vai vardarbība starp iestādes darbinieku un izglītojamo, konflikti starp pedagogiem un vecākiem vai ir aizdomas par iespējamu vardarbību pret izglītojamo izglītības iestādē vai ģimenē. Izstrādātās kārtības mērķis ir pamanīt un novērst konfliktus un vardarbību izglītības iestādē.

Kārtībā nosaka konkrētas darbības, kas jāveic izglītības iestādei konflikta un vardarbības situāciju risināšanai:

- starp izglītojamajiem;
- starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku;
- starp pedagogiem un vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem);
- aizdomu gadījumā par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē.

Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir indivīda veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir indivīda garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

Seksuāla vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna iesaistīšana seksuālās darbībās, ko bērns nesaprot vai kam nevar dot apzinātu piekrišanu.

Vecāku nolaidība šīs kārtības izpratnē ir:

- 1) nolaidība – bērna aprūpes un uzraudzības pienākumu nepildīšana vai pavirša, nevērīga pildīšana;

2) pamešana novārtā – ilgstoša vai sistemātiska nolaidība pret bērnu, kas kaitē vai var kaitēt bērna attīstībai, vai rada bērnam fiziskas vai psihoemocionālas ciešanas;

3) bērna aprūpes pienākumu nepildīšana – bērnu fizisko, emocionālo, sociālo vajadzību, veselības aprūpes un izglītības nenodrošināšana, kā arī bērna vecumam neatbilstoša aprūpe, kas ilgtermiņā apdraud bērna veselību un attīstību.

Kibervardarbība šīs kārtības izpratnē ir atkārtots un apzināts kaitējums, kas nodarīts izmantojot datorus, mobilos telefonus vai citas elektroniskas ierīces.

II. Konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem

Ja konstatēts konflikts vai vardarbība starp izglītojamajiem, tiek veiktas šādas darbības:

- skolas darbinieks, kurš ir tuvumā, nekavējoties pārtrauc konfliktu vai vardarbīgo situāciju un nekavējoties informē par to izglītojamo klases/grupas audzinātāju (vardarbības gadījumā arī izglītības iestādes vadītāju).

Klases audzinātājs:

- izvērtē situāciju, veicot sarunu individuāli ar katru no iesaistītām pusēm (izglītojamo paskaidrojumi, darbinieku ziņojumi), ja nepieciešams, piesaista skolas medmāsu un/vai ziņo Valsts policijai, Neatliekamai medicīniskai palīdzībai;
- veic ierakstu izglītojamo vecākiem e-klasē (vardarbības gadījumā – brīdinājumu izglītojamajam) un/vai telefoniski informē izglītojamo vecākus;
- sniedz mutisku un rakstisku informāciju atbalsta speciālistiem, kas kopā ar klases audzinātāju lemj par tālāku preventīvo darbību izglītojamo klasē un individuāli;
- veic individuālas sarunas ar izglītojamā vecākiem par konflikta vai vardarbības situāciju, sniedzot informāciju par izglītības iestādes veiktajām darbībām, plānoto preventīvo darbu tās risināšanai un ierosinājumus ģimenē.

Ja izglītojamais atkārtoti konfliktē vai rīkojas vardarbīgi, pedagogi un atbalsta speciālisti lemj par individuālā plāna izveidi viņa uzvedības korekcijai.

Ja tiek konstatēts, ka izglītojamā uzvedība apdraud viņa un citu cilvēku drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs lemj par tālāko rīcību, saskaņojot savu lēmumu ar izglītības iestādes dibinātāju un bērnu tiesību aizsardzības iestādēm.

III. Konflikti vai vardarbība starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāmas vardarbības pazīmes vai sekas, tiek veiktas šādas darbības:

- gan pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks, gan izglītojamais vēršas pie izglītības iestādes vadītāja mutvārdos vai rakstiski, aprakstot situāciju, ieliekot ziņojumu Sūdzību kastītē.

Izglītības iestādes vadītājs:

- veic situācijas izpēti un organizē individuālas pārrunas ar katru iesaistīto personu;

- pieņem lēmumu par konflikta risināšanas gaitu – veic individuālas sarunas ar iesaistītajām personām atsevišķi vai kopīgu iesaistīto personu sarunu, pieaicinot izglītojamā likumisko pārstāvi, lai panāktu izlīgumu;
- pēc situācijas izvērtēšanas, lemj par nepieciešamību pielietot disciplinārsodu (piezīme, rājiens) vai darbinieka atstādināšanu no darba un/vai turpmāko korekcijas darbu ar izglītojamo;
- veic individuālas sarunas ar izglītojamā vecākiem par konflikta vai vardarbības situāciju, sniedzot informāciju par izglītības iestādes veiktajām darbībām, plānoto preventīvo darbu tās risināšanai un ierosinājumus ģimenē.

IV. Konflikti starp pedagogu un izglītojamā vecākiem

Ja noticis konflikts, pedagogs un izglītojamā vecāki informē par to izglītības iestādes vadītāju (mutiski vai rakstiski).

Izglītības iestādes vadītājs:

- pieprasa informāciju par notikušo konfliktu no pedagoga (paskaidrojums, ziņojums);
- noskaidro informāciju par notikušo konfliktu no izglītojamā vecākiem (saruna, ziņojums);
- pieaicina Jelgavas novada pašvaldības Izglītības pārvaldes atbildīgo speciālistu kā mediatoru konflikta risināšanai, izlīguma panākšanai, vardarbības gadījumā - situācijas detalizētai izpētei, risināšanai, turpmāko lēmumu pieņemšanai.

V. Aizdomu gadījumā par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē

1. Pedagogs rūpīgi izvērtē saņemto informāciju par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē.
2. Pedagogs nekavējoties ziņo Izglītības iestādes vadītājam, ja ir aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas, fiziskas, seksuālas vardarbības, kibervardarbības un/vai vecāku nolaidības, ja:
  - 2.1. saņem informāciju par aizdomām, ka izglītojamais ir cietis no vardarbības;
  - 2.2. pamanījis, ka izglītojamā uzvedības reakcijas izmainījušās (izspēlē vardarbīgus un vecumposmam neatbilstošus sižetus, novērojama izaicinoša uzvedība, noslēgtība un izolēšanās, agresīva, vardarbīga uzvedība, paškaitējoša uzvedība, antisociāla uzvedība, suicīda mēģinājums, atkarību izraisītu vielu lietošana, nonākšana atkārtotās vardarbīgās situācijās);
  - 2.3. pamanījis, ka izglītojamā emocionālās reakcijas izmainījušās (bailes, garastāvokļa izmaiņas, dusmas, nomāktība);
  - 2.4. pamanījis, ka izglītojamā kognitīvās reakcijas izmainījušās (uzmanības noturības un koncentrēšanās grūtības, traucēta kognitīvo procesu darbība, mācīšanās grūtības, negatīvas domas par sevi, domas par pašnāvību, zems pašvērtējums);
  - 2.5. pamanījis, ka izglītojamā fiziskās reakcijas izmainījušās (fiziskās veselības problēmas, aizkavēta un traucēta fiziskā attīstība, enurēze, emkopreze, bieža slimošana, ēšanas traucējumi, traumas, savainojumi, sāpes);
  - 2.6. pamanījis citas pazīmes izglītojamajam un/vai vecāku attieksmē, rīcībā (nepietiekams uzturs, medicīniska aprūpe, sezonai nepiemērots apģērbs, trūkst mācību līdzekļi, vecāku noraidošā, vienaldzīga attieksme pret bērna vajadzībām, interesēm, sasniegumiem).
3. Nepieciešamības gadījumā izglītības iestādes vadītājs sazinās ar Izglītības pārvaldes speciālistiem, lai konsultētos.

4. Aizdomu gadījumos par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē, pedagogs sazinās ar izglītojamā vecākiem, pārrunā un noskaidro viņu redzējumu un attieksmi pret konstatētajiem novērojumiem un/vai saņemto informāciju.

5. Pamatotu aizdomu gadījumā, Izglītības iestāde dienas laikā mutiski un rakstiski ziņo bērniņtiesai, Valsts policijai, sociālajam dienestam vai citai bērnu tiesības aizsardzības iestādei par iespējamu vardarbību pret bērnu ģimenē.

6. Izglītojamā vecāki tiek informēti par iespējamiem atbalsta pasākumiem, ko piedāvā izglītības iestāde un citiem palīdzības saņemšanas veidiem.

Attālināto mācību laikā veikt regulāru sadarbību ar vecākiem, izglītojamo novērojumus tiešsaistes stundās, individuālās sarunas ar izglītojamajiem un apzināt iespējamās vardarbības riska faktorus, nepieciešamības gadījumā informēt vecākus par pieejamiem atbalsta pasākumiem un pakalpojumiem.

Vilces pamatskolas direktore

Zanda Reinvalde